

Forfatter: Kingo, Thomas

Titel: O Menniske begræd din Synd saa stoor

Citation: Kingo, Thomas: "O Menniske begræd din Synd saa stoor", i Kingo, Thomas: *Samlede skrifter*, udg. af Hans Brix, Paul Diderichsen og F.J. Billeskov Jansen , Munksgaard, 1939-74., s. 294. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur:
<https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-kingo04val-shoot-workid92234/facsimile.pdf>
(tilgået 13. marts 2024)

Anvendt udgave: Samlede skrifter

6.

Har Jeg dig udi mit Hierge,
Du ald Godheds Kilde-spring,
Jeg da finder ingen Smerte
End i Dødsens sidste sting:
Ingen Fiende skader mig
Naar Jeg skyller mig hos dig;
Hvo med dine Saar sig dekker,
Ham til Livet du opækker.

5

O Menniske begræd din Synd saa stoor, For hvilken Christus 371
nederfoer Fra Faderens skiød til Jorden, Udaff een Jomfru
reen og klar, For os et Menniske føder var, Vor Meglere er hand
vorden. De Døde deres Liv hand gaff, De Siuges Krankhed lagde
hand aff, Til Tiden sig fremtregde, At hand for vor skyld offret
bleff, Og vore svare Synder bortdreff, Paa Kaarset vilde hand 15
henge.

[2] Da Jødernes Paaske-Høytid kam, JEsus sine Disciple til
sig nam, Og snarlig til dem sagde: Menniskens Søn forraades
skal, Pines, Kaarbfestes og slacs ihiel, I disse højtids Dage. I
Simons Hurus en Qvinde kam, Kostelig Salve hun med sig nam, 20
Lod den paa HERren flyde, Somme Discipler knurrede der ved,
JEsus prisede Qvinden for det, Det monne Judas fortryde.

[3] Til Præste-hedinge hand sig gaf, Til Forraederj var hans
Hierelaug, Tog || Tredive Sølpenninge i Hænde. JEsus til sine 372
Discipler kam, Og Aaed med dem deres Paaske-Lam, Og gjorde 25
der paa en Ende. Hand satte os et Testament, Hans død til
yderste Ende at betænk, Deres Fødder hand og toede, Om Kier-
lighed undervijste dem, hand sagde: I løbe strax fra mig hen,
Hand trøster dem med all gode.

[4] Dernest hand til Oli-bierget kom, Stoor skielven og befren 30
der fornam, Hand bad at dc skulde Vaage. Et steenkast monne

hand fra dem gaa, Og bad da til sin Fader saa: Staar det til i nogen maade, At denne Kalk kand tages fra mig, Thi Fader, alting er mueligt for dig, Jeg sætter det i din Villie. Saadan en Bøn hand tre gange bad, Saa tjt hand til Disciplene traadde, Da 5 sovve de alle stille.

[5] I soffve (sagde hand) og lide mød', I acte ikke mig at faa et stød, Menniskens Søn skal gives I Fienders Hænder, staar nu op, See hisset kommer den syndige Krop, Thi maa i vaagne blive. ||
373 Som hand da talede disse Ord, Da kom Judas med en skare stoer,
10 Med spitze, Lycter og stenger, Et Tegn den Forræder fra sig
gav, Paa en Kyß skulle I merke mig aff, Hvilcken der I skulle
fange.

[6] Fordi JEsus vel viste alting, Gik hand frem som de stode omkring, Hand sagde til dem med gode: Hvem leede I efter 15 med slig Magt? De sagde: paa JEsum have vi aagt, De fulde til bage paa Jorden. Judas kyste hannem forrædelig, Saa grebe de hannem med falsk og svjg, De vredes over ald maade. Peder sit Sværd udrygte da, Bispens Svend hug hand Øret fra, JEsus da til hannem sagde:

20 [7] Stik ind dit Sværd i Balgen din, Skal Jeg ikke dog drikke Kalkken min? Saa lægte hand Malchi Øre. De ledde JEsum til Annam hen, Dernest til Caipham hans Uven Monne de hannem bunden føre. Petrus fulde med i Stuen ind, At vide enden det var hans sind. Tre gange forsoer hand HErren. Bispen frittede JEsum 374 fast, De søgte falsk || Vidnißbyrd med en hast, At omkomme hannem aff Verden.

[8] Christus svared hannem intet da, Thi talede Bispen til han- nem saa, Hvad vilt du her til svare? Jeg maner dig ved den leff- vende Gud, Est du Christ Guds Søn, sijg det ud, JEsus sagde 30 aabenbare: Jeg er, og siger denne tijd, At I skulle see Menniskens Søn friit Fremkomme i Skyerne klare, Og sidde der hos Guds høyre side. Bispen begyndte sine Klæder at slide, Nu kand jeg scilff forfare,

[9] At hand bespotter Gud nu her, (sagde hand) mercker,

hvað ville vi meer? De sagde: mand skal hannem døde. De spytte
tede hannem i hans Øyen frøjt, Slogt hannem Kindhesten samme
tid, Stor spot maatte hannem der møde, De bunde for hans
Ansigt da, Og slogt hannem med deres Næffver saa, Giæt til
hvem dette gjorde? Om Morgenens kom den gandske skare, Alle
hafde de JEsum at tage vare, Alle hannem fordømme torde.

[10] Pilato antvorded de hannem da, Men der Judas og saadant
saae, Da gruede || hand for sine Synder, De Penninge bar hand 375
Præsterne igien, Ah jeg syndig forraade Guds Søn, Min udyd
jeg nu kiender, Saa hengde hand sig og sondersprak. Præsterne 10
begyndte da at snacke: Hvort skulle de Penninge høre? En Potte-
magers Jord da kørte de, Til at begravfve Piligrime udi, Som
Propheten kundgjører.

[11] Da JEus for Pilato stod, De vare mange hannem stode
imod, Og høelig paa hammen klagde: Keyseren haffver hand 15
giort imod, Og siger sig at værc Guds Søn good, Bedrager Folk
alle Dage. Pilatus frittede hannem da saare, Men JEus vilde
hannem intet svare, Det tyckte hannem Ont at være, Hand
sende hannem til Herodes frem, Herodes glæddes ofver hannem,
Eventyr aff hannem begierde. 20

[12] Da JEus vilde hannem intet svare, Da tog Herodes det
til fare, Til Pilatum hand hannem sende. Pilatus sagde til Jøderne
da, Med denne jeg ingen sag kand faa, Herodes ey heller kunde
finde, || En sædvan have I altid haft, I eders høytid en Fange 376
forlat, JEsum vil jeg løß give. De raabte alle som de kunde mest: 25
Tag JEsum, lad hannem blive kaarfest, Lad Barrabam levendes
blive.

[13] Pilatus JEsum hudstryge lod, Og vilde icke være den skare
imod, Et Purpur blev hand idragen, En Torne-krone vefvede de
saa, At hun igien nem hans Hoffved skulde gaa, Med et Rør blev 30
hand slagen. De kallede hannem en Konge paa spee, Bespytted'
hans ansigt og gjorde hannem vee, De slogt hannem paa hans
Hoffved. Pilatus sagde: See hvilken Mand, I hannem jeg ingen
Uræt finde kand, Det siger jeg paa min Joffve.

[14] De raabte alle med stemme stoer: Kaarßfeste, Kaarßfeste,
tag hannem bort, Eller Keyseren din uven bliver. Der Pilatus
hørde disse Ord, Da sætte hand sig ved Dommerens Bord, Med
Tugt sig uskyldig giver. Hand gaff den Morder Barrabam løs,
5 Men JESUS skulde Kaarßfestes vist, Alt efter deres falske Villie.
377 Hans Klæder monne de hannem || iføre, Hans Kaars finge de
hannem selfif at bære, De raabte, men hand gik stille.

[15] Den tijd de ginge ud med hannem, Nødde de Simon,
som gik der frem, At hand hans Kaars skulde bære. Der stode
10 de Qvinder saa saare de græde, Thi kunde JESUS det ey forgiæde,
Men vende sig dem at lære; Og sagde: græder ikke over mig,
Zions Døttre, græder hver for sig, Og saa for Børnene sine, Den
dag skal komme at I skulle sige: Salig' ere de Ufrugtsommelige,
Saa stoor blifver sorrig og pine.

15 [16] Til Golgatha komme de hen, Der mødte dem To Miß-
dedere igien, Som ogsaa blefve Kaarßfeste Hos JESU høyre og
venstre Haand, Som Skriften giver til forstand. Der bad JESUS
deres beste: Forlad dem Fader dette stykke, Thi hvad de gjøre
det vide de ikke. Da lod Pilatus skrive, Ebraiske, Gredske ogsaa La-
20 tine: JESUS Jøde-Konge en Nazaren, Det monne Præsterne fortryde.

[17] Der JESUS nu saa Kaarßfest var, Da toge de hans Klæder
378 snart, Doble||de hvem dem skulde haffve. Der JESUS nu sin
Moder saae, Og Johannes der hos hende staa, Monne hand hende
befaie: See, Qvinde, din Søn i steden min, Johannes, see du Mo-
25 der din, Strax monne hand hende annamme. De ypperste Præster
bespottede Gud, Med andre som der var komne ud, De gjorde det
allesammen.

[18] Est du den leffvende Guds Søn, Da hielp dig needer aff
Kaarsser igien, Røffveren sagde dislige. Den eene sig til den
30 anden kærde, JESUM uskyldig hand hannem lærde, Hand tænckte
paa Christi Rige: HERRE naar du kommer i Riget dit, Jeg beder
du vilde mig ey forgiette. Hand sagde: Du skal hos mig blifve.
Et mørck kom paa i den siette stund, Ved Nj raabte hand aff
Hiertens Grund, Svarlig monne hand sig giffve.

[19] Min Gud, min Gud, hvi ferlodst du mig? Da bespottede
de hannem hver ved sig, Edicke monne de hannem skiancke.
JEsus det smagede og vilde icke dricke, Hand sagde: Det er
fuldkommet hvert || stycke, Sit Hofvet lod hand nedsencke. O 379
Fader, udi Hænder din Vil jeg nu befale Aanden min, Med hoyer 5
Røst hand raabte; Gaff op sin Aand, men samme stund, Templens
Forheng brast mangelund, Og Steenene sloges tilhaabe.

[20] Jorden hun skalf og rystede der af, Der oplods mangen
dødes Graff, Høffvitzmanden med sinc Knechte Sagde: hand var
sandelig Guds Mand Og Guds Søn, som os tyckes kand, Vi kunde 10
det icke nekte. De sønderbræd da Røffernes Been, Men JEsu
gjorde de icke det Meen, En stack hannem i hans Side, Der
udfled Vand og Blood saa klar, Som sancte Hans Vidneßbyrd
ombar, Skriften monne det udtyde.

[21] Der der da hart mod Aften kom, Den fromme Joseph 15
JEsum nam Af Kaarsset, lod hannem Begravve. Der til og Nico-
demus kam, Myrrha og Aloe hand med sig nam, JEsu Krop det
skulde hafve, De svøbte hannem i et Lind-klæde reent, Hand
blev lagt i en Graff aff Steen, Der i var ingen begravffen. Saa ||
stoor en Steen lagde de der paa, Saa monne de bort fra Graven 380
gaa, Deres Sabbaths hvile at have.

[22] Jøderne gjorde sig meere Umag, Bevarede hans Grav til
tredie Dag, Hand stod op fra dem alle, At hand vilde os Ræt-
færdig giøre, Og os med sig til sit Rige føre, Synden skal os ey
offverfalde. Derfor ville vi glade være, At JEsus Christ vor Broder 25
kier Haver nu overvundet, For os vor Synd og all vor Nød, Hel-
vede og den evig død, Dievelen haver hand bundet.

Velb. Ericus Krabbe:

²⁸ Ericus Krabbe] rettet af Udg. Ericus Krag A (i B¹ dog rettet med
Blæk) Eylert Kruse 12°